

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT S. ROZÈS FREMSAT DEN 6. MAJ 1982 ¹

Høje Domstol.

Domstolen skal tage stilling til et erstatningssøgsmål anlagt af Mario Berti, der er tjenestemand ved Kommissionen for De europæiske Fællesskaber. Sagen er anlagt mod denne institution som følge af en ulykke, som hans mindreårige søn var udsat for under et ophold i en ferie-koloni.

I — De faktiske omstændigheder er følgende:

I skrivelse af 5. februar 1971 meddelte generaldirektøren for personale og administration ved Kommissionen i Bruxelles tjenestemændene og de øvrige ansatte ved institutionen, at »ligesom de foregående år, vil der i skoleferien i forbindelse med påsken 1971 blive arrangeret feriekolonier for personalets børn«.

I de »økonomiske vilkår«, der var vedlagt skrivelsen, var angivet den pris for opholdet »inklusive rejse og forsikring«, som forældrene skulle betale, med fradrag af det beløb, der af Kommissionen blev ydet som støtte, og som varierende alt efter vederlag eller løn.

Under retsforhandlingerne blev det oplyst, at den pågældende forsikring af Kommissionen var tegnet hos forsikringselskabet Mercator i Antwerpen. Nærmere bestemt drejede det sig om en »ansvarsforsikring« og en »enkeltforsikring mod personskader«.

Ifølge artikel 11 i de »særlige betingelser« »[er] dækningen ved 'ulykkestilfælde' alternativ og kan ikke kumuleres med ansvarsforsikringen. Ydelserne i henhold til 'ulykkesforsikringen' udbetales følgelig kun mod fuldstændig skadesløsholdelse af skadelidte eller dennes arvinger, og på betingelse af, at disse frafalder ethvert søgsmål i medfør af det civilretlige ansvar for de forsikrede«.

Spørgsmålet om, hvorvidt anvendelsen af forsikringen mod »personskader« udelukker anvendelsen af »ansvarsforsikringen« for forsikringstagerens vedkommende, vedrører kun Kommissionen og dens forsikringsselskab. Disse kontraktens ordlyd er aldrig blevet meddelt forældrene. I de brochurer, der var beregnet for tilmelding til ophold i feriekolonierne, var det blot angivet, at »forsikringen dækker ikke tyveri samt genstande, der ødelægges forsætligt eller tabes«. Det er normalt, at den, der tegner en gruppeforsikring (Kommissionen), i detaljer underretter de forsikrede (forældrene) om deres rettigheder og forpligtelser. Da dette ikke har været tilfældet, er disse kontrakter for tjenestemændene og de øvrige ansatte ved Kommissionen en »res inter alios acta«.

Den tjenstlige skrivelse indeholdt også en tilmeldingsblanket med en bemyndigelse til administrationen til at fradrage prisen for opholdet i tjenstemændens eller den ansattes løn; blanketten skulle sendes tilbage til Kommissionens velfærds-tjeneste.

Efter at have set skrivelsen besluttede Mario Berti, der er tjenestemand i

¹ — Oversat fra fransk.

lønklasse D 1 ved Kommissionen i Bruxelles, at sende sin søn Paolo, der på det tidspunkt var 7 år gammel, til »La Petite Merveille« i Durbuy, der ligger i den belgiske del af Ardennerne; stedet blev anbefalet for børn i alderen 6-14 år. Kategori D, som Mario Berti var og stadig er indplaceret i, svarer til manuelle eller hjælpefunktioner, der kræver grundskoleuddannelse.

Med hensyn til indkvarteringen stod et lærerpar for ledelsen og opsynet med feriehjemmet, og der var beregnet én assistent for hver 10 børn. Der var i alt reserveret 60-80 pladser til børn af personalet ved Fællesskabets institutter.

Under leg på en vippe på Durbuy kommunes område den 7. april 1971 faldt Paolo så uheldigt, at han brækkede overkæben og ødelagde de fire blivende fortænder i overmund.

Spørgsmålet om, hvorvidt Durbuy kommune kunne være ansvarlig, er ikke blevet rejst, da der tilsyneladende ikke var tale om et redskab, der havde en mangel.

Den 14. april 1971 underrettede Kommissionen pr. telex sin forsikringsagent, Van Breda, om ulykkestilfældet, og meddelte, at skadesanmeldelsen ville blive fremsendt på et senere tidspunkt.

Den 30. april 1971 meddelte »La Petite Merveille« Kommissionen, at feriehjemmet den 8. april 1971 havde underrettet sit eget forsikringsselskab, »La Royale Belge«, idet det understregedes, at »børnene havde leget under opsyn af to assistenter« (til trods for Domstolens anmodning er forsikringspoliceen for »La Petite Merveille« ikke blevet fremlagt).

Kommissionen har forklaret, at i de første seks måneder efter ulykkestilfældet blev udgifterne til lægehjælp dækket af »La Royale Belge«, som senere fik dem godtgjort af selskabet Mercator, bortset fra den del af udgifterne, som allerede var blevet godtgjort Mario Berti i medfør af den ordning om social sikring af tjenestemændene ved Fællesskabet, der indeholdes i tjenestemandsvedtægten (kapitel 2 i afsnit 5). Imidlertid findes der intet dokument herom i sagen.

Den 22. maj 1975 udarbejdede dr. P. Doms, der er specialist i mundsygdomme, en lægeerklæring, hvoraf det navnlig fremgår, at det må påregnes, at en misdannet tand skal trækkes ud, og at der skal indsættes fem midlertidige løse proteser; disse proteser, som skal fornyes hvert år, skal patienten bære indtil sit 18. år. Derefter må det påregnes, at der skal indsættes en fast otteleddet bro.

Den 3. juni 1975 erklærede en anden læge, dr. A. Reyckler, at »det kan konstateres, at fortænderne i den ene side af overkæben samt den midterste fortand i højre overmund mangler ... Der kan konstateres retention af hjørnetanden i højre overmund ... Prognosen er særdeles tvivlsom med hensyn til, om fortanden i venstre overmund kan bevares ... Der må påregnes indsættelse af protese til erstatning herfor ...«

Den advokat, som Mario Berti havde henvendt sig til, genoptog den 2. april 1976 den tidligere udvekslede korrespondance (der ikke findes i sagen), idet han tilskrev generaldirektøren for personale og administration ved Kommissionen for at meddele, at der nu var sket en vis konsolidering, og for at spørge om, hvad Kommissionen agtede at foretage sig med hensyn til erstatning til hans klient, dels på grund af udgifterne til proteser, den ikke-økonomiske skade (som han anslog til mindst 250 000 BFR), dels på grund af den kosmetiske skade (som han

— i betragtning af skadelidtes unge alder
— anslog til 250 000 BFR).

Den 28. april 1976 oversendte tjenestegrenen »sociale foranstaltninger« ved Kommissionen til tjenestegrenen »forsikring ved sygdom«, ligeledes ved Kommissionen, kopier af de to nævnte lægeerklæringer og af advokatens skrivelse, idet man anmodede om at »blive holdt orienteret om forsikringsselskabernes videre behandling af sagen«.

Den 10. maj 1976 fremsendte Albert Wegener, der er tjenestgørende konsulent i generaldirektoratet for personale og administration, ovennævnte dokumenter til forsikringsagenten Van Breda og bad denne om at »fremsende dem til udtalelse hos forsikringsselskaberne«.

Efter atter at have undersøgt barnet den 29. september 1976 meddelte dr. Reyhler den 3. november 1976 faderen, at ulykkestilfældet havde medført tab og udtrækning af de fire blivende fortænder i overmund, og »at der utvivlsomt måtte påregnes indsættelse af en protese i stedet«.

Den 30. september 1977 tilstillede konsulent Wegener forsikringsagenten Van Breda en ny opgørelse over udgifterne for barnet og understregede: »sagen må ikke afsluttes«.

Med henvisning til en skrivelse, som forsikringsagenten Van Breda havde tilstillet forsikringsselskabet Mercator den 12. september 1978 (og som ikke findes i sagen), meddelte selskabet den 18. september 1978 Van Breda, at den erstatning for ikke-økonomisk skade og kosmetisk skade, som Mario Berti's advokat gjorde krav på i sin skrivelse af 2. april 1976, ikke var dækket af policen — idet Mercator kun dækkede de normale udgifter til lægebehandling — at

Kommissionen ikke var ansvarlig, og at det i øvrigt ikke længere var muligt at vende tilbage til en sag, der stammede fra begyndelsen af 1976.

Med henvisning til Kommissionens skrivelse af 18. september 1978 (Kommissionen har forklaret, at det kun kan dreje sig om dens skrivelse af 30. september 1977, hvori den meddelte forsikringsagenten, at sagen ikke måtte afsluttes) meddelte forsikringsagenten Van Breda den 28. september 1978 tjenestegrenen »forsikring« ved Kommissionen, at ifølge lægeerklæringerne var barnets læsioner konsolideret allerede i begyndelsen af 1976, og bekræftede, at den erstatning for kosmetisk og ikke-økonomisk skade, som advokaten havde krævet, ikke skulle udredes af forsikringsselskabet Mercator. Van Breda anmodede følgelig Kommissionen om at meddele, hvorvidt Van Breda kunne »betragte sagen om afsluttet«.

I skrivelse af 26. oktober 1978, underskrevet af Albert Wegener, meddelte Kommissionen Mario Berti, at den den 18. september 1978 (den korrekte dato må være den 30. september 1977), havde meddelt, »at den pågældende sag ikke måtte afsluttes«. Kommissionen gjorde Berti bekendt med det ovenfor nævnte svar fra forsikringsselskabet Mercator og anmodede Berti om at meddele Kommissionen, hvorvidt den kunne »betragte sagen som afsluttet«.

Endelig — og vi er nu fremme ved de omstændigheder, der går umiddelbart forud for nærværende sag — rettede Mario Berti den 17. april 1980 henvendelse til Kommissionens generalsekretær med anmodning om at få oplyst, »om der ville blive ydet ham erstatning for vedvarende invaliditet, opstået som følge af en fejl begået af en af Kommissionens underordnede, samt for den deraf følgende ikke-økonomiske skade«. Han gjorde opmærksom på, at sagen vedrør-

rende ulykkestilfældet blev behandlet af Albert Wegener.

eller det antages, at det støttes på traktatens artikel 178 (og artikel 215).

Denne anmodning blev registreret den 22. april 1980 af den ansvarlige tjenestegren som en »ansøgning i medfør af vedtægtens artikel 90«. Den følgende dag blev den oversendt til de overordnede instanser som en »klage«; dette var ikke korrekt, idet der endnu kun var tale om en ansøgning. Der blev ikke taget stilling til ansøgningen.

»Da et manglende svar var ensbetydende med en stiltiende afvisning af ansøgningen af 22. april 1980«, indgav Mario Berti den 29. oktober 1980 en administrativ klage; den blev registreret som sådan den 10. november 1980 og blev atter oversendt til de overordnede instanser. Som det var tilfældet med den foregående ansøgning, blev denne klage heller ikke honoreret med et svar.

Herefter har Mario Berti den 29. maj 1981 indbragt sagen for Domstolen, idet han har nedlagt påstand om, at Kommissionen tilpligtes at erstatte såvel den økonomiske som den ikke-økonomiske skade, som hans søn har lidt som følge af det ulykkestilfælde, han var udsat for; skaden er opgjort til 500 000 BFR, idet Mario Berti har forbeholdt sig ret til at forhøje eller nedsætte beløbet under sagen; han har ligeledes nedlagt påstand om, at der udpeges en eller tre sagkyndige, der skal have til opgave at udfærdige en rapport over eftervirkningerne af ulykken, for at der kan foretages en objektiv fastsættelse af den erstatning, der skal ydes.

II — Ifølge Kommissionen har Domstolen ikke kompetence til at afgøre tvisten, hverken såfremt det antages, at søgsmålet støttes på traktatens artikel 179 (og på vedtægtens artikler 90 og 91),

1) Kommissionen har i første række gjort gældende, at eftersom der er tale om en tvist mellem en tredjemand og Kommissionen angående erstatning for følgerne af en ulykke, som denne tredjemand har været udsat for, omfattes søgsmålet ikke af traktatens artikel 179 eller af vedtægtens artikler 90 og 91.

Hertil skal jeg bemærke, at det ikke er en tvist mellem Kommissionen og Mario Berti's søn, men mellem Kommissionen og barnets fader; faderen er imidlertid tjenestemand, der handler på sin søns vegne, over hvem han har forældremyndigheden, og for hvem han er værge. I henhold til traktatens artikel 179 har Domstolen kompetence til at afgøre alle tvister mellem Fællesskabet og dets ansatte med de begrænsninger og på de betingelser, der er fastsat i vedtægten for dets tjenestemænd, eller som fremgår af de ansættelsesvilkår, der gælder for dets øvrige ansatte.

2) Kommissionen har dernæst gjort gældende, at den ulykke, som sagsøgerens søn har været udsat for, ikke er en følge af en retsstridig handling fra Kommissionens side, men af en påstået fejl begået af en af dens ansatte. Det drejer sig i virkeligheden om et erstatningssøgsmål vedrørende Kommissionens ansvar uden for kontraktsforhold, støttet på traktatens artikel 215, stk. 2. Sagsøgeren har i øvrigt i replikken erkendt, at søgsmålet var støttet »navnlig på traktatens artikler 178 og 215«, idet han således ændrede grundlaget for sin oprindelige påstand.

Jeg mener imidlertid ikke, at den omstændighed, at sagsøgeren har valgt at klage ad tjenestevejen, skal komme ham til skade.

I medfør af artikel 43, første punktum, i protokollen vedrørende statuten for EØF-Domstolen, »[forældes] krav mod Fællesskabet, der støttes på ansvar uden for kontraktsforhold, ... fem år efter, at den omstændighed, der ligger til grund for kravet, er indtrådt. Forældelsen afbrydes enten ved indgivelse af stævning til Domstolen, eller ved at den skadelidte forud gør sit krav gældende over for vedkommende institution i Fællesskabet«. Sådant som Domstolen fortolker denne bestemmelse, kan den skadelidte, der ønsker at påberåbe sig traktatens artikel 215, indbringe sagen direkte for Domstolen. Den omstændighed, at den pågældende gør sit krav gældende over for vedkommende institution i Fællesskabet (i dette tilfælde Kommissionen), og at denne undlader at svare, giver ikke mulighed for at gøre forældelsen gældende over for skadelidte. En klage i henhold til vedtægtens artikel 90 må være et sådant forudgående krav som nævnt i artikel 43 i protokollen vedrørende statuten for Domstolen, selv om der ikke herved rejses krav om noget beløb, og selv om den har til formål at opnå en mindelig ordning.

Når skadelidte er tjenestemand ved Fællesskabet eller medlem af dennes familie, mener jeg, at det er god tone, at han først retter henvendelse til Kommissionen, for at spørgsmålet kan løses i mindelighed: den klage, han har indgivet i medfør af tjenstemandsvedtægtens artikel 91, er imidlertid materielt set et krav om erstatning.

I Meyer-Burckhardt-dommen af 22. oktober 1975 fastslog Domstolen:

at »følgelig er en mellem en tjenestemand og hans nuværende eller tidligere institution verserende tvist, der drejer sig om skadeserstatning og hidrører fra det ansættelsesforhold, som knytter den pågældende til institutionen, omfattet af

traktatens artikel 179 og vedtægtens artikel 90 og 91, hvorfor den, særlig hvad angår antagelsen til realitetsbehandling, hverken falder ind under traktatens artikel 178 og 215 eller under artikel 43 i statuten for EØF-Domstolen,« (præmis 7, Sml., s. 1181).

»Selv om annullationssøgsmålet og erstatningssøgsmålet faktisk udgør forskellige retsmidler, findes der imidlertid, for så vidt angår tvister mellem tjenestemændene og institutionerne, ikke i vedtægtens artikel 90 og 91 nogen sondring i så henseende, hverken med hensyn til den administrative procedure eller til den processuelle behandling, disse tvister kan give anledning til;«

...

»drejer det sig om en tvist om lovligheden af en akt, der indeholder et klagepunkt mod sagsøgeren, er Domstolen i henhold til artikel 91 kompetent, ganske uanset, hvilken form for søgsmål der vælges,« (præmis 10, s. 1182);

...

»da de forskellige retsmidler er uafhængige af hinanden, kunne han frit vælge mellem dem eller vælge dem begge samtidig, men han måtte under alle omstændigheder anlægge sag inden for fristen på tre måneder efter afvisningen af klagen,« (præmis 11).

I sit forslag til afgørelse i sagen udtalte generaladvokat Warner (s. 1189), at »det er klart, at Domstolen i sager i medfør af artikel 179 har den samme kompetence til at tilkende erstatning, som den har i sager efter artikel 178«.

Senere, nemlig i dommen i Reinartz-sagen af 17. februar 1977, har Domstolen tilføjet, at »... den fulde prøvelsesret, der tilkommer Domstolen i de i artikel 179 omhandlede sager,

[giver] Domstolen mulighed for i en sådan sag at træffe afgørelse ikke alene med hensyn til gyldigheden af den anfægtede retsakt, men også med hensyn til erstatning for det tab, den pågældende måtte have lidt som følge af en retsakt, der krænker hans vedtægtsmæssige rettigheder» (præmis 11, Sml., s. 298).

Efter min mening kan det næppe bestrides, at nærværende sag er rejst af en person, der påberåber sig sin egenskab af tjenestemand, at problemet i sagen skal løses inden for rammerne af ansættelsesvilkårene for de ansatte ved Fællesskabet, og at sagens baggrund skal søges i det ansættelsesforhold i videste betydning, der knytter den pågældende til institutionen.

Helt bortset fra, at feriekolonierne var tilrettelagt for børn af tjenestemænd, følger denne tilknytning af, at prisen for opholdet »inkluderede forsikring«, at prisen var forskellig alt efter den pågældende tjenstemands grundløn, at beløbet skulle trækkes i tjenstemandens løn, og at udgifterne i forbindelse med ulykken endelig i første række er blevet dækket via ordningen om den sociale sikring af tjenestemænd.

III — Med hensyn til realiteten har Kommissionen gjort gældende, at såvel betingelserne for, at Kommissionen ifalder erstatningsansvar i kontraktsforhold (artikel 215, stk. 1) som uden for kontraktsforhold (artikel 215, stk. 2) ikke er opfyldt.

— For det første er det feriehjem, hvor børnene var indkvarteret, et privat foretagende, der drives efter reglerne i belgisk handelsret; der er adgang for alle børn, og det har sit eget personale; dets assistenter hørte ikke med til Kommissionens personale.

— Selv om det antages, at de assistenter, under hvis opsyn barnet legede på tids-

punktet for ulykken, kan anses for ansat af Kommissionen, har sagsøgeren på ingen måde nævnt, at der skulle være begået en fejl fra deres side.

De nærmere omstændigheder ved ulykken er temmelig dunkle. Men artikel 215 kræver ikke, at der skal foreligge en fejl, og formålet med en forsikring er netop at undgå de vanskeligheder, der er forbundet med at bevise, at der foreligger en fejl.

Forsikringstageren må ifalde ansvar på grund af en manglende eller utilstrækkelig erstatning, der måtte være aftalt med forsikringsselskabet i tilfælde af en skade af særlig alvorlig karakter. Det forekommer mig, at den bedste måde, hvorpå institutionerne kan undgå at drukne i erstatningskrav, er at tegne en passende forsikring.

I øvrigt nævner hverken ansvarsforsikringen eller ulykkesforsikringen, som Kommissionen har tegnet, at der skal foreligge en fejl.

I henhold til artikel 12 i de »almindelige betingelser gældende for alle de forsikrede begivenheder»,

»omfatter selskabets ansvar alle feriekoloniens aktiviteter, idet ordet 'aktiviteter' fortolkes i sin videste betydning, herunder:

...

f) alle former for udflugter, ophold, rejser, vandreture, ture ud i landskabet eller til seværdigheder, der tilrettelægges af koloniens ledelse ...»

I henhold til betingelsernes artikel 14 »[erklærer] selskabet ... at have tilstrækkeligt kendskab til forsikringsrisikoen på det tidspunkt, polisen tegnes, og fritager forsikringstageren fra at give en yderligere beskrivelse ...»

I medfør af »ulykkesforsikringen« var det under de særlige betingelser bestemt, at »udbetaling af erstatning i henhold til de særlige maskinskrevne betingelser (der ikke er fremlagt) [findet sted], når en af de i disse betingelser udtrykkeligt angivne personer udsættes for en legemsbeskadigelse, der indtræffer i forbindelse med feriekolonien's aktiviteter«.

Ifølge artikel 6 i de særlige betingelser for ansvarsforsikringen »omfatter dækningen kun ... begivenheder, der indtræffer, når disse personer (de forsikrede personer) er eller burde være under direkte eller indirekte opsyn eller overvågning af den kompetente myndighed eller af enhver anden person, der træder i stedet for denne, eller til hvem denne har overdraget sine beføjelser, eller af hvem den lader sig eller har ladet sig erstatte, endog stiltiende«.

Spørgsmålet om, hvorvidt den »kompetente myndighed« havde overdraget sine beføjelser til assistenterne, er uden betydning for forældrene, der var uvidende om denne klausul. I relation til dem havde Kommissionen direkte påtaget sig at have opsyn med børnene og at tilrettelægge feriekolonien, selv om feriehemmet eller dets personale varetog disse hverv.

Den retspraksis, som Kommissionen har henvist til (Conseil d'État, 21. 3. 1980, Vanderiele, AJDA 1980, s. 437) indgår i en anden sammenhæng: når en privat organisation tilrettelægger feriekolonier for børn fra en kommune, kan ansvaret for en ulykke, som et af børnene har været ude for, reelt tillægges organisationen, der er en selvstændig juridisk person i forhold til kommunen.

Men i det foreliggende tilfælde var feriekolonien organiseret, om ikke af

Kommissionen selv, så i det mindste af dens velfærdstjeneste, der som juridisk person ikke adskiller sig fra Kommissionen. Med hensyn til de af børnene i »La Petite Merveille«, hvis forældre var tjenestemænd eller ansatte ved Kommissionen, handlede hjemmet på vegne af den sociale tjenestegren »feriekolonier« under Kommissionen. Det er derfor Kommissionen, som Mario Berti i første række kan tillægge ansvaret for den ulykke, som hans søn har været udsat for.

IV — Kommissionen har endelig tilføjet, at skadelidte ikke var helt uden mulighed for at gøre sit krav gældende, idet han i medfør af belgisk ret kunne anlægge erstatningssøgsmål såvel mod assistenterne som mod deres private arbejdsgivere.

For mig at se er dette at vende problemet på hovedet: det er Kommissionen, som det eventuelt tilkommer at anlægge sag mod selskabet Mercator, dets eget forsikringsselskab, således som det er fastsat i artikel 14 i forsikringsaftalen om »ansvarsforsikring«. Jeg skal atter fremhæve, at Mario Berti kun kendte til og havde forbindelse med Kommissionen. Han har aldrig givet sit samtykke, og han har aldrig udtrykkeligt givet afkald på at påberåbe sig Kommissionens ansvar. Når Kommissionen selv har udtalt, at sagen »ikke var afsluttet«, har den ladet sagsøgeren tro, at Kommissionen var hans sikkerhed.

Det kan ikke tiltrædes, at Kommissionens umiddelbare forpligtelse, der fremgår af den skrivelse, der blev uddelt til personalet, overgår til et forsikringsselskab; i tilfælde af en ulykke kan institutionen ikke overlade det til forsikringsselskabet at løse de dermed forbundne

problemer vedrørende den forsikringsmæssige dækning og således begrænse sin egen indsats til at være mellemled mellem forsikringsselskabet og den skadelidte.

Vedtægtens artikel 25, stk. 1, bestemmer som en almindelig regel, at »tjenestemanden kan forelægge en ansøgning for ansættelsesmyndigheden ved sin institution«. Såfremt sagsøgeren — i god tro — har taget fejl med hensyn til, hvorledes han skulle bære sig ad, ville det have været i overensstemmelse med god forvaltningsskik, om Kommissionen havde underrettet ham herom. I stedet har Kommissionen hverken besvaret hans ansøgning eller hans klage. Ved flere lejligheder har Domstolen betegnet en sådan tavshed fra administrationens side som en »uheldig vane«. Domstolen har i dommen af 26. februar 1981 i Korter-

sagen udtalt, at såfremt »tvistens oprindelse og udvikling er befordret af administrationens holdning, specielt ... af dens afslag på at meddele sagsøgeren baggrunden ..., kan man ikke ... bebrejde sagsøgeren, at han har anlagt sag som reaktion mod det, han måtte anse som en vilkårlig behandling af hans sag fra administrationens side« (Sml., s. 629, præmis 19).

I Morbelli-dommen af 21. maj 1981 har Domstolen understreget »det tillidsforhold, der bør bestå mellem Kommissionen og dens tjenestemænd, også i tilfælde af tvist mellem parterne (Sml., s. 1372, præmis 14).

Det er i øvrigt min opfattelse, at det ikke burde være særlig vanskeligt for parterne at blive enige om størrelsen af erstatningsbeløbet. I modsat fald må de atter indbringe sagen for Domstolen.

På sagens nuværende stadium skal jeg derfor foreslå, at:

- de af Kommissionen fremførte indsigelser imod Domstolens kompetence forkastes.
- Kommissionen principielt kendes ansvarlig, og at Kommissionen tilpligtes at afholde sagens omkostninger.